

конструктивної критики, можливого схвалення та заохочення знайти «золоту середину», що поєднує інтереси супротивників. Коли спільна ціль буде визначена і сприйнята учасниками конфлікту – тоді суперечну ситуацію буде ліквідовано.

Як бачимо, конфлікт – поняття багатостороннє. Його можна розглядати не тільки як негативне явище, але й з позитивного боку. Часом конфлікт на підприємстві допомагає визначити основні проблеми та недоліки організації, але звісно ж, часте його виникнення призводить до неполадок у роботі фірми. Безперечно, краще, коли конфлікти попереджаються, або вчасно вирішуються, та інколи вони є справжньою необхідністю для покращення успішності підприємства. Тож не варто боятися конфліктів!

Бібліографія

1. Кравченко О.П. Погляд конфліктолога на онтосинтез конфлікту / О.П.Кравченко // Соціологічні дослідження. – 2004. – №9. – С.103 - 112.

2. Прибутько П. С. Конфліктологія : навч. посіб. / П. С. Прибутько. – К. : КНТ, 2010. – 136 с.

3. Гришина Н. В. Психологія конфлікту. - К.: Либідь, 2000. – 258с.

4. Максимець Ю. В. Шляхи подолання конфліктних ситуацій на підприємстві / Ю. В. Максимець, В. М. Дадак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.10. – С. 372–376.

5. Шаравара Р. І. Сучасні підходи до управління організаційними конфліктами / Р. І. Шаравара // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Серія: Економічні науки.– Х. : ХНТУСГ, 2010. – Вип. 104. – С. 398-404.

Дмитро САВЧУК

Тернопільський національний економічний університет, Україна

МЕХАНІЗМ АКТИВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Об'єднані громади з більшою кількістю жителів мають більший фінансовий потенціал, ніж ті, чисельність населення яких є менше 5-ти тисяч осіб. Закономірність між фінансовою спроможністю та чисельністю населення громади пояснюється тим, що у великих громадах більш вигідно розвивати малий та середній бізнес. Там є достатній трудовий ресурс, більш ємний місцевий ринок збуту товарів і послуг та кращі перспективи для сталого розвитку громади. Крім того, великі громади мають більший потенціал та можливості для належного утримання об'єктів інфраструктури, функціонування закладів та установ

комунальної власності, а органи місцевого самоврядування можуть забезпечити надання якісних публічних та комунальних послуг. Винятком можуть бути окремі невеликі громади, на територіях яких функціонують суб'єкти підприємництва зі значною фіскальною спроможністю [3].

Залучення іноземних інвестицій є невід'ємною частиною розвитку національної економіки України, сприяючи її входженню у глобальне бізнес-середовище та підвищуючи інвестиційну привабливість. Ефективність іноземного інвестування значною мірою залежить від правильного вибору пріоритетних напрямків реалізації інвестиційних проектів. Однак, перш ніж формувати пріоритети іноземного інвестування, необхідно визначитися з основними проблемами та недоліками цього процесу. Питання залучення іноземних інвестицій в Україну, зокрема, проблемних аспектів цього процесу знайшли відображення у дослідженнях багатьох вітчизняних вчених: О. Барановського, Я. Бережного, І.Бланка, В. Гейця, А.Гриньова, Б. Данилишина, Я. Жаліла, О. Мозгового та ін. [2].

Існує принциповий погляд, що іноземні інвестиції вигідні не тільки інвесторові, а й економіці країни, яка приймає капітал. Використання іноземних капіталовкладень дає змогу: оживити економіку; одержати доступ до передових технологій і методів керування; протидіяти збільшенню зовнішнього боргу держави, надаючи кошти для його погашення; стимулювати розвиток власних продуктивних сил суспільства; сприяти ефективному виробництву і розвитку економіки, її інтеграції у світову економічну систему внаслідок виробничої та науково-технічної кооперації [4].

До непрямих переваг іноземних інвестицій належать: залучення нових технологій, устаткування і „ноу-хау”; можливість підготувати кадри фахівців, керівників і підприємців, які володіють сучасними технологіями керування й організації виробництва; активізація експортного потенціалу країни-донора; розвиток ресурсів регіонів.

Ця ж ідеологія є основою більшості законодавчих і нормативних актів, які належать до регулювання іноземних інвестицій в Україну. Згідно з нормативними актами, залучення іноземних інвестицій в українську економіку сприятиме розв'язанню таких проблем соціально-економічного розвитку: освоєння незатребуваного науково-технічного потенціалу України, особливо на конверсійних підприємствах військово-промислового комплексу; просування українських товарів і технологій на зовнішній ринок; сприяння в розширенні й диверсифікованості експортного потенціалу та розвитку імпорто-заміщувальних виробництв в окремих галузях; створення нових робочих місць і освоєння передових форм організації виробництв; сприяння розвитку виробничої

інфраструктури [5].

Одним із найосновніших механізмів активізації економічного потенціалу громади як інструменту вирішення проблем соціального розвитку є Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР).

Створення Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) є однією з умов прискорення соціально-економічного розвитку регіонів України, переведення державних інструментів розвитку регіонів на нову основу, відхід від старої практики фінансування виключно будівництва все нових об'єктів, передусім бюджетної сфери, які домінували в переліках фінансування за кошти субвенції на соціально-економічний розвиток регіонів, субвенцій на соціально-економічний розвиток окремих територій, державних цільових програмах [1].

У 2017 році фінансуватимуться проекти за рахунок коштів Держфонду регіонального розвитку на загальну суму 2,6 млрд. гривень. Наразі, загалом в рамках ДФРР маємо 767 проектів на майже 3,4 млрд. грн.. З них вже до кінця 2017 року 531 об'єкт буде завершений і зданий. Є чітке бачення, скільки і які проекти будуть реалізовані цього року у місцевих громадах. Це конкретна перспективна інфраструктурна карта регіонів. В регіонах за рахунок такого інструменту децентралізації як ДФРР з'являться або будуть модернізовані 294 освітніх об'єкти, 148 заклади медицини та соціального захисту, будуть реалізовані 77 проектів щодо реконструкції дорожньо-транспортної інфраструктури. Крім того, будуть реалізовані 84 спортивних проекти, це більше ніж 10% від всього обсягу фінансування ДФРР. Вперше маємо такий показник розбудови спортивної інфраструктури. Це чергова хвиля якісних змін у житті громад та українців, які матеріалізуються у вигляді реальних об'єктів завдяки децентралізації [6].

Отже, активізація економічного потенціалу громади в першу чергу залежить від правильної організації роботи самими керівниками громад. Пасивність голови об'єднаної територіальної громади призводить до того, що процес децентралізації немає явного результату. Потрібно грамотно розпоряджатися власними повноваженнями та ресурсами, брати активну участь у співпраці з ДФРР, міжнародними партнерами. Також не мало важливу роль має процес приєднання нових громад, розширення території та досягнення вищої спроможності, оскільки багато утворених громад є малочисельними та із не великою територією, що призводить до не високої фінансової спроможності.

Бібліографія

1. Бюджетний кодекс України,-Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI

2. Герзанич В.М. Основні недоліки та проблеми залучення

іноземних інвестицій в Україні,- Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет , - Ефективна економіка № 4, /2014.-С.24

3. Казюк Я. «Децентралізація влади»,- [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/news/item/id/6301>

4. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – С.170

5. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – С.173

6. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово – комунального господарства України,- [Електронний ресурс],- Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/767-investproektiv-finansuvatimutsya-dfrr-u-2017-rotsi-zubko/>

Наталія САРАЙ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

Конкурентоспроможність продукції є вагомим критерієм доцільності виходу підприємства на ринок, умовою ефективного здійснення господарських операцій і складовою вибору засобів і методів виробничої діяльності. Забезпечення високої конкурентоспроможності продукції є запорукою комерційного успіху підприємства.

Дослідження теоретичних та практичних основ оцінювання конкурентоспроможності продукції на ринку знайшли своє відображення в численних працях закордонних та вітчизняних учених Л.В. Балабанової, М.І. Бєлевцева, С.В. Близнюка, В.О. Василенка, Б.С. Гузара, О.І. Драгана, С.В. Ковальчука, М.В. Коржа, Е.М. Короткова, Ф. Котлера, А.О. Старостіної, В.М. Щербаня та низки інших. Однак це питання на даний час є ще не досить вивченим, шляхи вдосконалення аспектів стратегічного управління конкурентоспроможністю продукту вимагають подальшого дослідження.

Оцінювання рівня конкурентоспроможності продукції використовується у вирішенні таких завдань: комплексне дослідження ринку і вибір напрямку діяльності підприємства; впровадження заходів з метою підвищення конкурентоспроможності продукції; оцінка нових ринків збуту товарів; контроль їх ціни та якості.

При визначенні конкурентоспроможності продукції треба виходити з